

ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΧΩΡΕΣ - ΜΕΛΗ ΤΗΣ Ε.Ε.

1. ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Οι διμερείς σχέσεις συνεργασίας των δύο γειτονικών χωρών έχουν μακρά παράδοση και υπήρξαν ιδιαίτερα έντονες. Η έλλειψη μάλιστα νεότερου θεσμικού πλαισίου μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας για συνεργασία στον γεωργικό τομέα δεν στάθηκε εμπόδιο στην ανάληψη κοινών πρωτοβουλιών στο πλαίσιο διαφόρων Μικτών Διακυβερνητικών Επιτροπών αλλά και των Μικτών Ομάδων Εργασίας για συνεργασία στον γεωργικό τομέα.

Η χώρα μας και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υποστήριξε εξ αρχής τον στρατηγικό στόχο της Βουλγαρίας για ένταξη της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, υποστήριξη που εκφράστηκε και εμπράκτως, όχι μόνο στο πλαίσιο των κοινοτικών διαπραγματεύσεων, αλλά και με την παροχή τεχνογνωσίας μέσω κοινοτικών προγραμμάτων.

Συγκεκριμένα, η Κυβέρνηση της Βουλγαρίας είχε αναθέσει το Πρόγραμμα Διδυμοποίησης των ομόλογων Υπουργείων Ελλάδας-Βουλγαρίας για τη σύνταξη και προετοιμασία εφαρμογής του Ειδικού Προ-Ενταξιακού Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης (SAPARD), καθώς επίσης πρόγραμμα βελτίωσης της διαδικασίας παραγωγής και ελέγχου σπόρων προς σπορά και προσαρμογής της σχετικής νομοθεσίας προς την αντίστοιχη κοινοτική.

Οι διαπραγματεύσεις προσχώρησης των δύο Βαλκανικών χωρών στην Ε.Ε. ολοκληρώθηκαν το Δεκέμβριο του 2004. Η ένταξη της Βουλγαρίας, όπως και της Ρουμανίας, στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνίστατο στην ευθυγράμμιση/εναρμόνιση της ανάπτυξης και του εκσυγχρονισμού των πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών δομών των κρατών της Βαλκανικής χερσονήσου με την εξέλιξη της ευρωπαϊκής πολιτικής και οικονομικής ολοκλήρωσης.

Με την πλήρη ένταξη της Βουλγαρίας στην Ε.Ε. από το 2007, τα ομόλογα Υπουργεία των δύο χωρών μας απέκτησαν ένα ακόμη και πιο ουσιαστικό βήμα συνεργασίας σε κοινοτικό πλέον επίπεδο.

Πράγματι, σε ό,τι αφορά τον τομέα της γεωργίας, σε πολλά θέματα κοινοτικού ενδιαφέροντος, οι θέσεις των δύο χωρών, όπως εκφράζονται στο Συμβούλιο Υπουργών τα τελευταία δύο χρόνια, συγκλίνουν με αυτές της χώρας μας. Υπήρξαν όμως και περιπτώσεις κατά τις οποίες οι χώρες μας εξέφρασαν αντιτιθέμενες απόψεις (π.χ. χρήση ζάχαρης για τον εμπλουτισμό των οίνων, κατά την αναθεώρηση του αμπελο-οινικού τομέα).

Ιδιαίτερα στενές είναι οι σχέσεις της χώρας μας με τη Βουλγαρία σε θέματα **κτηνιατρικού** υγειονομικού ενδιαφέροντος, καθώς οι δύο χώρες αντιμετωπίζουν συχνά κοινά προβλήματα (αφθώδης πυρετός, καταρροϊκός πυρετός κλπ). Επί του θέματος, υφίσταται **Τριμερής Επιτροπή Ελλάδας-Βουλγαρίας-Τουρκίας**, που ασχολείται με τις πολιτικές που διέπουν τα θέματα κτηνιατρικού ενδιαφέροντος αλλά και με εμπορικά ζητήματα που

προκύπτουν μεταξύ των χωρών. Επιπλέον, υπάρχει **Πρόγραμμα Τεχνικής Συνεργασίας Ελλάδας-Βουλγαρίας-Τουρκίας** για την καλύτερη επιτήρηση και τον έλεγχο εξωτικών νοσημάτων των παραγωγικών ζώων σε περιοχές των κοινών συνόρων των τριών χωρών.

Σε ό,τι αφορά την παροχή τεχνογνωσίας, πραγματοποιούνται σταθερά ανταλλαγές Ελλήνων και Βουλγάρων εμπειρογνομόνων για ενημέρωση σε θέματα καλλιέργειας καπνού, Κοινών Οργανώσεων Αγοράς, εναρμόνισης της κτηνιατρικής νομοθεσίας με την Κοινοτική, αλιευτικής διαχείρισης, Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, πρόληψης και καταστολής δασικών πυρκαγιών, ενώ στο πλαίσιο του Διμερούς Προγράμματος Αναπτυξιακής Βοήθειας (DAC) παρασχέθηκαν στο πρόσφατο παρελθόν υποτροφίες σε Βούλγαρους σπουδαστές στο Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων (ΜΑΙΧ) και διοργανώθηκαν σεμινάρια για την Κοινή Αγροτική Πολιτική.

Όσον αφορά στο **διμερές γεωργικό εμπορικό ισοζύγιο** Ελλάδας-Βουλγαρίας, επισημαίνεται η μετατροπή του από αρνητικό για τη χώρα μας τα έτη 2003-06 σε πλεονασματικό το 2008, όπως προκύπτει από την σχετική ανάλυση της υπηρεσίας μας.

(Επικαιροποίηση: Οκτώβριος 2009)

2. ΓΑΛΛΙΑ

Οι σχέσεις των δύο χωρών εκτείνονται ιστορικά σε βάθος χρόνου, από δημιουργίας του νεοελληνικού κράτους το 1833. Η Ελληνο-Γαλλική συνεργασία στο γεωργικό τομέα κινείται από το 1981 στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς να υπάρχει ιδιαίτερο θεσμικό πλαίσιο σε διμερές επίπεδο.

Η **γαλλική οικονομία** είναι η δεύτερη, σε μέγεθος, στην ΕΕ μετά την αντίστοιχη γερμανική. Στον **αγροτικό τομέα**, η Γαλλία αποτελεί το δεύτερο μετά τις ΗΠΑ εξαγωγέα αγροτικών προϊόντων σε παγκόσμιο επίπεδο και κατέχει την 1η θέση παγκοσμίως σε εξαγωγές οίνου και τη 2η και 3η αντίστοιχα στις εξαγωγές τυροκομικών προϊόντων και βουτύρου. Επίσης, είναι από τους μεγαλύτερους εξαγωγείς χοιρινού και βοδινού κρέατος.

Η Γαλλία κατέχει σταθερά μία από τις πρώτες θέσεις μεταξύ των μεγαλύτερων **ξένων επενδυτών** στη χώρα μας. Την τελευταία μάλιστα δεκαετία, οι γαλλικές επενδύσεις στη χώρα μας κατευθύνονται κυρίως στον κλάδο τροφίμων και ποτών, καθώς και στον τομέα των υπηρεσιών (π.χ. τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρίες).

Από την άλλη πλευρά, ο αριθμός των **ελληνικών επιχειρήσεων** που έχουν επενδύσει στη Γαλλία είναι σχετικά περιορισμένος και ενδεικτικά για τον τομέα των τροφίμων αναφέρονται οι ΔΕΛΤΑ και Cardigo.

Σε κοινοτικό επίπεδο, οι δύο χώρες έχουν κοινά συμφέροντα και συμπλέουν στα σημαντικότερα θέματα γεωργικού ενδιαφέροντος, όπως η υπεράσπιση της ΚΑΠ, η ανάγκη στήριξης και προστασίας της κοινοτικής γεωργίας, οι γεωργικές διαπραγματεύσεις στον ΠΟΕ, θέματα που άπτονται μεσογειακών προϊόντων, μεσογειακής πολιτικής με τρίτες χώρες, κλπ. Στο πλαίσιο αυτό, η άριστη συνεργασία των δύο ομόλογων Υπουργείων απλώνεται σε όλα τα επίπεδα, τόσο σε πολιτικό όσο και σε τεχνικό επίπεδο (αξιωματούχων, εμπειρογνομόνων).

Στις 8-9/10/2007, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη του Γάλλου Υπουργού Γεωργίας κ. Michel Barnier στη χώρα μας, ο οποίος είχε διμερείς συνομιλίες με σύσσωμη την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου. Μεταξύ άλλων, ο κ. Barnier μετέφερε την γαλλική συμπαράσταση για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προέκυψαν για τον αγροτικό και τον περιβαλλοντικό τομέα της χώρας μας, ως αποτέλεσμα των εκτεταμένων πυρκαγιών του καλοκαιριού του 2007.

Κατά την τελευταία 20ετία, η συνεργασία των υπηρεσιών του Υπ.Α.Α.Τ. με τους γεωργικούς/εμπορικούς ακολούθους της Γαλλικής Πρεσβείας στην Αθήνα είναι εξαιρετική και συνεχής σε όλα τα θέματα του τομέα που μέχρι σήμερα έχουν προκύψει.

Πρόσφατα, στις 21/09/2009, διμελής αντιπροσωπεία του προγράμματος Ευρωπαϊκών Σπουδών της γαλλικής Εθνικής Σχολής Διοίκησης (E.N.A.) πραγματοποίησε επίσκεψη στη Διεύθυνση Αγροτικής Πολιτικής του Υπουργείου, κατά την οποία έγινε ανταλλαγή απόψεων μεταξύ εμπειρογνομόνων για το μέλλον της ΚΑΠ, τις μελλοντικές δημοσιονομικές προοπτικές και την πολιτική συνοχής.

Το **γεωργικό εμπορικό ισοζύγιο** μεταξύ των δύο χωρών εμφανίζεται, κατά τα τελευταία χρόνια, σταθερά ελλειμματικό σε βάρος της Ελλάδος. Σημειωτέον ότι οι εμπορικές συναλλαγές των δύο χωρών στα αγροτικά προϊόντα καταλαμβάνουν πολύ σημαντική θέση στο γενικό εμπορικό ισοζύγιο των δύο χωρών. Επισυνάπτονται σχετικοί πίνακες και σχόλια του αρμόδιου Τμήματος Στατιστικής της Διεύθυνσης Αγροτικής Πολιτικής και Τεκμηρίωσης.

(Επικαιροποίηση: Οκτώβριος 2009)

3. ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Παρά το γεγονός ότι έχει υπογραφεί από το 1980 Συμφωνία πλαίσιο Οικονομικής, Βιομηχανικής και Τεχνικής Συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών, στον αγροτικό τομέα δεν υπάρχει θεσμικό πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας-Γερμανίας, καθώς από το 1981 οι διμερείς σχέσεις των δύο ομόλογων Υπουργείων Γεωργίας ρυθμίζονται με βάση τις κοινοτικές διαδικασίες και διαβουλεύσεις και αναπτύσσονται σε άριστο επίπεδο.

Κατά την τελευταία 20ετία, η συνεργασία των υπηρεσιών του Υπ.Α.Α.Τ. με τους γεωργικούς/εμπορικούς ακολούθους της Γερμανικής Πρεσβείας στην Αθήνα είναι εξαιρετική και συνεχής σε όλα τα θέματα του τομέα που μέχρι σήμερα έχουν προκύψει.

Στις 09/07/2008, ο Αναπληρωτής Υπουργός Γεωργίας της Γερμανίας **κ. Gerd Muler**, επικεφαλής αντιπροσωπείας της κοινοβουλευτικής ομάδας της Χριστιανοκοινωνικής Ένωσης πραγματοποίησε επίσκεψη στο Υπ.Α.Α.Τ. και είχε συνομιλίες με σύσσωμη την πολιτική ηγεσία για θέματα κοινού ενδιαφέροντος των δύο ομόλογων Υπουργείων.

Σε μια σειρά κοινοτικών θεμάτων γεωργικού ενδιαφέροντος, όπως η ανάγκη διατήρησης και ανάπτυξης του κοινοτικού χαρακτήρα της Αγροτικής Πολιτικής, τα δύο Υπουργεία συμπλέουν στις επιδιώξεις τους. Υπάρχουν, ωστόσο, θέματα για τα οποία οι προσεγγίσεις των δύο χωρών διαφέρουν. Μερικά από αυτά, αναφέρονται παρακάτω:

Αποτελώντας έναν από τους βασικούς χρηματοδότες της Ευρωπαϊκής

Κοινότητας, η Γερμανία (σε επίπεδο τουλάχιστον ECOFIN) υποστηρίζει σταθερά την εξοικονόμηση πόρων από το Γεωργικό Ταμείο, μέσω μείωσης της μέχρι σήμερα παρεχόμενης στήριξης, θέση με την οποία δεν συμβαδίζει η χώρα μας. Έχει διαφανεί κατά καιρούς ότι μεταξύ των Υπουργείων Οικονομικών και Γεωργίας της Γερμανίας υπάρχει διαφορετική προσέγγιση σε ό,τι αφορά το μέλλον της ΚΑΠ και την χρηματοδότησή της, όπως πρόκειται να αναδειχτούν στις προσεχείς διαπραγματεύσεις για τις επόμενες **Δημοσιονομικές Προοπτικές**.

Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για την αναθεώρηση της ΚΑΠ και κυρίως επί του πακέτου για τον «**Έλεγχο Υγείας**» (Health Check of CAP), οι δύο αντιπροσωπείες δεν συνέπεσαν απολύτως στις επιδιώξεις τους.

- Στο θέμα της **μεταφοράς πόρων** από τον Α' στον Β' πυλώνα της ΚΑΠ, η Γερμανία εξέθεσε, όπως και η Ελλάδα, τον έντονο προβληματισμό της για την κάλυψη της συμπληρωματικής χρηματοδότησης από εθνικούς πόρους που απαιτείται για την εφαρμογή πρόσθετων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, ενώ τάχθηκε σφοδρά κατά της αυξημένης διαφοροποίησης στις μεγάλες εκμεταλλεύσεις, αίτημα που, σε σχέση με τις αρχικές προτάσεις της Επιτροπής, εν μέρει ικανοποιήθηκε, προς απογοήτευση της χώρας μας.
- Στο θέμα του **γάλακτος** και των **γαλακτοκομικών ποσοτώσεων**, η Γερμανία τάχθηκε, όπως και η Ελλάδα, υπέρ της ομαλής προσαρμογής του τομέα σε καθεστώς χωρίς ποσοτώσεις και υποστήριξε τη λήψη στοχευμένων μέτρων στήριξης των ορεινών και ημιορεινών περιοχών παραγωγής του γάλακτος, καθώς και την κατάργηση του συντελεστή λιποπεριεκτικότητας.
- Για το κατεξοχήν ελληνικό αίτημα αναίρεσης της μεταφοράς του 50% των πόρων του **Καπνού** στον Β' πυλώνα, η Γερμανία είχε συνοπογράψει την σχετική αρχική επιστολή προς την Επίτροπο που είχε σταλεί μετά από ελληνική και ιταλική πρωτοβουλία, αλλά στη συνέχεια, δεν υποστήριξε το ελληνικό αίτημα.
- Σε ό,τι αφορά τον **οίνο και τα οινικά προϊόντα**, σε όλη την διάρκεια της διαπραγμάτευσης για την τροποποίηση του καθεστώτος, οι δύο αντιπροσωπείες, Ελλάδα και Γερμανία, βρέθηκαν με εκ διαμέτρου αντίθετες θέσεις στο κομβικό σημείο της αρχικής πρότασης μεταρρύθμισης, δηλαδή αυτό της απαγόρευσης εμπλουτισμού του οίνου με χρήση ζάχαρης αντί του γλεύκους. Λόγω της πίεσης που άσκησε κυρίως η Γερμανία (μαζί με την πλειοψηφία των κρατών μελών), η Επιτροπή αναγκάστηκε να πάρει πίσω την αρχική πρότασή της για κατάργηση του καθεστώτος εμπλουτισμού των οίνων με ζάχαρη και ταυτόχρονη κατάργηση της υφιστάμενης ενίσχυσης στο γλεύκος. Η Ελλάδα, παρότι υποστήριξε θερμά την αρχική πρόταση της Επιτροπής, αρκέστηκε στη συνέχεια να υποστηρίξει την διατήρηση της ενίσχυσης στο γλεύκος, πράγμα επί του οποίου επήλθε ο γνωστός τελικός συμβιβασμός.
- Ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για την Ελλάδα αναδείχτηκε το γεγονός ότι η Γερμανία ήταν μία από τις τέσσερις χώρες (μαζί με τη Δανία, Γαλλία και

Ηνωμένο Βασίλειο) που είχαν προσφύγει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, κατά του Καν. (ΕΚ) 1829/2002 της Επιτροπής για την κατοχύρωση της ελληνικής **φέτας**, ως προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (ΠΟΠ). Μετά την ιστορική από 25/10/2005 Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, βάσει της οποίας απορρίφθηκαν οι προσφυγές, η ονομασία «φέτα» καταχωρήθηκε οριστικά και αμετάκλητα ως αποκλειστικά ελληνικό προϊόν ονομασίας προέλευσης (ΠΟΠ). Ωστόσο, έχει διαπιστωθεί ότι γερμανικές εταιρείες εξακολουθούν, ακόμη και μετά την μεταβατική περίοδο που έληξε την 15/10/2007, να παράγουν και να διοχετεύουν, αν όχι στην κοινοτική αγορά, στις αγορές τρίτων χωρών απομιμήσεις τυριών με αθέμιτη χρήση της ονομασίας της «φέτας», πράγμα για το οποίο, οι ελληνικές αρχές προβαίνουν συνεχώς σε σχετικά διαβήματα προς τις γερμανικές υπηρεσίες.

Το [γεωργικό εμπορικό ισοζύγιο μεταξύ των δύο χωρών](#) είναι ιδιαίτερης σημασίας για τη χώρα μας, αφού η Γερμανία είναι **ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Ελλάδας σε όλο τον κόσμο**, ως προς τις γεωργικές **εισαγωγές** και **ο δεύτερος** τη τάξει **προορισμός** των αγροτικών μας προϊόντων **παγκοσμίως**. Στο πλαίσιο αυτό, το εμπορικό ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων της Ελλάδας με την Γερμανία εμφανίζεται **σταθερά ελλειμματικό για την Ελλάδα, με αυξητική τάση**.

(Επικαιροποίηση: Οκτώβριος 2009)

4. ΚΥΠΡΟΣ

Οι μακρόχρονες σχέσεις συνεργασίας Ελλάδας-Κύπρου στον τομέα της γεωργίας διέπονται από διμερή Συμφωνία μεταξύ των Κυβερνήσεων των δύο χωρών από το 1988, η οποία έχει κυρωθεί από την Ελληνική Βουλή με το [Νόμο 2016/20.02.1992 \(ΦΕΚ Α' 31/1992\)](#). Σύμφωνα με το άρθρο 4 της Συμφωνίας, προβλέπεται υπογραφή διετών Προγραμμάτων Συνεργασίας μεταξύ των δύο ομόλογων Υπουργείων Ελλάδας-Κύπρου.

Καθ' όλη την προενταξιακή περίοδο, οι διμερείς σχέσεις υπήρξαν ιδιαίτερα στενές και εξακολουθούν να είναι εξαιρετικά καλές. Η άριστη συνεργασία των Υπουργείων Γεωργίας των δύο χωρών χαρακτηρίζεται από σταθερότητα και αποτελεσματικότητα.

Η Μικτή Επιτροπή Προγραμματισμού, που συνέρχεται εναλλακτικά στην Αθήνα και στη Λευκωσία καταρχήν ετησίως, επεξεργάζεται και καταρτίζει ετήσια Προγράμματα Δραστηριοτήτων, με βάση τις προτάσεις των υπηρεσιών των Υπουργείων Γεωργίας των δύο χωρών για την υλοποίηση των προαναφερθέντων Προγραμμάτων Συνεργασίας.

Η συνεργασία υλοποιείται με ανταλλαγές επισκέψεων εμπειρογνομόνων, επιμόρφωση προσωπικού, ανταλλαγή πληροφοριών, διευκόλυνση επισκέψεων αγροτών και αγροτισσών, σε τομείς όπως γεωργικής έρευνας, δασών, αλιείας, υδατικής ανάπτυξης - γεωλογικής επισκόπησης, κτηνιατρικών υπηρεσιών και

γεωργικής ασφάλισης.

Το τελευταίο διετές πρόγραμμα συνεργασίας που είχε συμφωνηθεί για την περίοδο 2006-2008 υλοποιήθηκε πλήρως. Στη φάση αυτή, οι υπηρεσίες των ομόλογων Υπουργείων των δύο χωρών βρίσκονται σε συνεννόηση για την υπογραφή νέου διετούς προγράμματος που θα ισχύσει το προσεχές διάστημα.

(Επικαιροποίηση: Οκτώβριος 2009)

5. ΜΑΛΤΑ

Οι διμερείς σχέσεις συνεργασίας Ελλάδας-Μάλτας στον τομέα της γεωργίας αναβαθμίστηκαν από τις αρχές του 2004, μετά την πλήρη ένταξη της μικρής αυτής μεσογειακής χώρας στην ΕΕ.

Στο αρχικό στάδιο της ένταξης της Μάλτας, το ελληνικό Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ανέλαβε την εκπροσώπηση της χώρας αυτής, μετά από αίτημα του ομόλογου Υπουργείου, στις Ομάδες εργασίας του Συμβουλίου για τις αροτραίες καλλιέργειες και για τα Νησιά του Αιγαίου. Έκτοτε, υπήρξε σταθερή επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών των δύο Υπουργείων σε μια σειρά θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος, όπως η βιολογική γεωργία και η ανάπτυξη της υπαίθρου.

Στις 1-4/06/2004, το Υπουργείο ανταποκρίθηκε σε αίτημα του Υπουργείου Γεωργίας και Περιβάλλοντος της Μάλτας, οργανώνοντας εκπαιδευτική επίσκεψη ενός Μαλτέζου εμπειρογνώμονα για θέματα αναδασώσεων, διαχείρισης ορεινών υδάτων, και απεργήμωσης.

Το Φεβρουάριο 2006, εκπρόσωποι του μαλτέζικου οργανισμού APS Bank επισκέφθηκαν το Υπουργείο και ενημερώθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες για την θέσπιση και λειτουργία του συστήματος Γεωργικών Συμβουλών στην Ελλάδα.

Τον Ιούλιο 2009, το Υπουργείο ανταποκρινόμενο σε σχετικό αίτημα του ομόλογου Υπουργείου της Μάλτας, οργάνωσε και πραγματοποίησε τριήμερη ενημερωτική επίσκεψη Μαλτέζας εμπειρογνώμονα για θέματα του τομέα της ελαιοκαλλιέργειας, τη διαδικασία υιοθέτησης της κοινοτικής νομοθεσίας, τους ελέγχους του καθεστώτος, καθώς και τη νομοθεσία και τους ελέγχους των προϊόντων ποιότητας (ΠΟΠ και ΠΓΕ).

(Επικαιροποίηση: Οκτώβριος 2009)

6. ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Οι άριστες διμερείς σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών εκτείνονται σε βάθος χρόνου. Από το 1980 έχει υπογραφεί διμερής Συμφωνία για την ανάπτυξη της οικονομικής, βιομηχανικής και τεχνικής συνεργασίας (Αθήνα, 24.09.1980), στη βάση της οποίας πραγματοποιήθηκαν στο παρελθόν εννέα Μικτές Διυπουργικές Επιτροπές σε Αθήνα και Βουδαπέστη εναλλάξ, χωρίς όμως να υπάρξει συγκεκριμένη δέσμευση στον τομέα της γεωργίας.

Τον Ιούνιο του 2001, μονογραφήθηκε μεταξύ των δύο ομόλογων Υπουργείων

Σχέδιο Συμφωνίας για οικονομική, επιστημονική και τεχνική συνεργασία στον τομέα της γεωργίας. Ωστόσο, η τελική υπογραφή της εν λόγω Συμφωνίας δεν πραγματοποιήθηκε, λαμβανομένου υπόψη ότι η Ουγγαρία εντάχθηκε ως πλήρες μέλος της ΕΕ το 2004 και έκτοτε, η συνεργασία των δύο Υπουργείων εξελίσσεται στο πλαίσιο των κοινοτικών διαδικασιών και διαβουλεύσεων.

Τον Ιούλιο 2003 πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στην Αθήνα διμελής αποστολή από το ομόλογο Ουγγρικό Υπουργείο, με αντικείμενο συζητήσεων την δομή και τη λειτουργία των Οργανισμών Πληρωμών.

Τον Μάιο του 2007 πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στο Υπουργείο πολυμελούς αντιπροσωπείας εμπειρογνομόνων της ουγγρικής Διοίκησης και του ουγγρικού οργανισμού "Rural Credit Guarantee Foundation", τα μέλη της οποίας είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν και να συζητήσουν με τους ομόλογους εμπειρογνώμονες του Υπουργείου μας για την κατάσταση της ελληνικής γεωργίας και τις ελληνικές εμπειρίες από την ένταξη, καθώς και θέματα ΚΑΠ και αγροτικής ανάπτυξης κοινού ενδιαφέροντος.

Σε κοινοτικό επίπεδο, τα δύο ομόλογα Υπουργεία συμπλέουν σε μια σειρά σημαντικών θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος, όπως το επίπεδο και τα μέτρα στήριξης της γεωργικής παραγωγής, την αρνητική τοποθέτησή τους στην έγκριση και κυκλοφορία στο έδαφός τους των Γενετικά τροποποιημένων Οργανισμών κλπ.

(Επικαιροποίηση: Οκτώβριος 2009)

7. ΠΟΛΩΝΙΑ

Οι διμερείς σχέσεις Ελλάδας-Πολωνίας στο γεωργικό τομέα ρυθμίζονται από τη Συμφωνία μεταξύ των δύο ομόλογων Υπουργείων για οικονομική, επιστημονική και τεχνική συνεργασία στον τομέα της γεωργίας και της οικονομίας τροφίμων, που υπεγράφη στις 7 Σεπτεμβρίου 1995 στην Αθήνα από τους δύο ομόλογους Υπουργούς και κυρώθηκε από την Ελληνική Βουλή με το [Νόμο αρ. 2389/20.03.1996 \(ΦΕΚ Α' 52\)](#).

Κατά την προενταξιακή περίοδο της Πολωνίας και σε εφαρμογή της Συμφωνίας αυτής, οι διμερείς επαφές μεταξύ των δύο Υπουργείων εντάθηκαν είτε απευθείας είτε μέσω των Εμπορικών τους Ακολούθων, ενώ από ελληνικής πλευράς οργανώθηκε στο ΜΑΙΧ (13-22/12/1999), εκπαιδευτικό σεμινάριο σε θέματα κοινοτικού ενδιαφέροντος, το οποίο παρακολούθησαν 25 στελέχη του Υπουργείου Γεωργίας & Τροφίμων της Πολωνίας.

Η Πολωνία είναι μια χώρα με έντονα γεωργικό χαρακτήρα. Οι δομές της γεωργίας της προσομοιάζουν με τις ελληνικές, πράγμα που αναδεικνύει το κοινό ενδιαφέρον των δύο Υπουργείων σε μια σειρά προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο γεωργικός τους τομέας. Έλληνες επενδυτές έχουν επιδείξει ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην Πολωνία για ορισμένους τομείς παραγωγής, όπως ζάχαρη, καπνός, μπίρα και βιομηχανία κρέατος.

Από το 2004 όπου η Πολωνία εντάχθηκε ως πλήρες μέλος της Ε.Ε., τα δύο

Υπουργεία συνεργάζονται αρμονικά στο πλαίσιο των κοινοτικών διαδικασιών και διαβουλεύσεων. Κατά καιρούς, η Πολωνία ζητά τη στήριξη των θέσεων της από τη χώρα μας σε μια σειρά θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος, όπως η αντιμετώπιση προβλημάτων από τις αθρόες εισαγωγές οπωροκηπευτικών (π.χ. φράουλα), η λήψη μέτρων στήριξης της αγοράς σιτηρών και γαλακτοκομικών, θέματα κρατικών ενισχύσεων, κ.ά.

Το 2006, το ΕΘΙΑΓΕ επιλέχθηκε ως ο κύριος φορέας υλοποίησης του κοινοτικού «Προγράμματος Διδυμοποίησης» (twinning project): "Evaluation of existing active substances and registration and surveillance of biocidal products".

Το Μάιο 2007 πραγματοποιήθηκε επίσκεψη πολυπληθούς αντιπροσωπείας από εκπροσώπους του πολωνικού συνεταιριστικού κινήματος (National Cooperative Council of Poland) στο ΥΠΑΑΤ στην Αθήνα και στην ΠΑΣΕΓΕΣ στη Θεσσαλονίκη, στο πλαίσιο υλοποίησης στην Πολωνία του προγράμματος "Promotion of establishing Agricultural Producers' Groups". Σκοπός της επίσκεψης ήταν η ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών με Έλληνες συνεταιριστές σε θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος και πραγματοποιήθηκαν επαφές της αντιπροσωπείας με ελληνικές οργανώσεις παραγωγών.

Το [εμπορικό ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων](#) της Ελλάδας με την Πολωνία εξελίσσεται σε βάρος της χώρας μας τα τελευταία χρόνια. Ενώ κατά την τριετία 2005-2007 το γεωργικό ισοζύγιο ήταν θετικό, από το 2008 μετατρέπεται σε αρνητικό αφού από το 2007 φάνηκαν τα πρώτα σημάδια δραστικού περιορισμού του εμπορικού μας πλεονάσματος.

(Επικαιροποίηση: Οκτώβριος 2009)

8. ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Οι διμερείς σχέσεις συνεργασίας με τη Ρουμανία στον αγροτικό τομέα έχουν μακρά και πλούσια παράδοση. Από το 2007 που η Ρουμανία εντάχθηκε στην Ε.Ε. ως πλήρες μέλος, οι σχέσεις αυτές εντάθηκαν στο πλαίσιο των κοινοτικών διαδικασιών και διαβουλεύσεων.

Τον Φεβρουάριο του 1998, ο τότε Έλληνας Υφυπουργός Γεωργίας πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στο Βουκουρέστι και οι δύο πλευρές μονόγραψαν Σχέδιο Συμφωνίας Συνεργασίας στον Γεωργικό τομέα. Ωστόσο, το Σχέδιο αυτό δεν κατέστη δυνατό να υπογραφεί τελικά, καθόσον η τότε προγραμματισμένη επίσκεψη του Ρουμάνου Υπουργού στη χώρα μας για τον σκοπό αυτό αναβλήθηκε δύο φορές. Οι λόγοι αναβολής αφορούσαν στη ρουμανική πλευρά.

Κατά τη διάρκεια της 17ης Συνόδου της Διακυβερνητικής Μικτής Επιτροπής, που συνήλθε στην Αθήνα (10-11/7/2000), οι δύο πλευρές εξέφρασαν την επιθυμία να εντείνουν τη συνεργασία στον τομέα της γεωργίας και να υπογράψουν το συντομότερο δυνατόν τη Συμφωνία μεταξύ των δύο Υπουργείων Γεωργίας. Στη φάση αυτή και μετά από επίμονο αίτημα της ρουμανικής πλευράς, επανεξετάζεται η ενεργοποίηση της προώθησης της εν λόγω Συμφωνίας, μέσα πλέον στο πλαίσιο των εταιρών της Κοινότητας και

αναμένεται η τελική υπογραφή του υπό επεξεργασία σχεδίου της από τους ομόλογους Υπουργούς των δύο χωρών.

Στις 22 Φεβρουαρίου 2006, συγκλήθηκε στο Βουκουρέστι η 18η Μικτή Διακυβερνητική Επιτροπή Οικονομικής, Βιομηχανικής και Τεχνικής Συνεργασίας Ελλάδας-Ρουμανίας όπου και υπεγράφη σχετικό Πρωτόκολλο μεταξύ των δύο Κυβερνήσεων.

Οι διμερείς σχέσεις μας κυρίως εστιάζονται στο ερευνητικό επίπεδο, όπου ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η συνεργασία που είχε αναπτύξει το Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας (ΕΘΙΑΓΕ) με τη Ρουμανία μέσω της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας.

Στο επίπεδο τεχνικής συνεργασίας και στο πλαίσιο παλαιότερα του Διμερούς Προγράμματος Αναπτυξιακής Βοήθειας, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρείχε σημαντικό αριθμό υποτροφιών σε Ρουμάνους σπουδαστές και εμπειρογνώμονες σε θέματα Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, διαχείρισης περιβάλλοντος και φυσικών πόρων, ποιότητας τροφίμων και κηπευτικών, οικονομικής διαχείρισης κλπ).

Στις 22-23/02/2004, τετραμελής αντιπροσωπεία αποτελούμενη από εμπειρογνώμονες των Υπουργείων Οικονομικών και Γεωργίας της Ρουμανίας επισκέφθηκε το Υπουργείο μας και ενημερώθηκε διεξοδικά για θέματα λειτουργίας του Οργανισμού Πληρωμών (ΟΠΕΚΕΠΕ).

Σχετικά με τα προγράμματα διδύμοποίησης PHARE / Institution Building, που στοχεύουν στην εναρμόνιση της νομοθεσίας των υπό ένταξη χωρών στο κοινοτικό κεκτημένο, το ενδιαφέρον από ελληνικής πλευράς παραμένει, λαμβανομένης υπόψη της πλούσιας εμπειρίας και της ικανότητας των Ελλήνων εμπειρογνώμωνων, οι οποίοι θα μπορούσαν να ανταποκριθούν με επιτυχία στην ανάληψη σχετικών προγραμμάτων στην Ρουμανία.

Το [εμπορικό ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων](#) της Ελλάδας με την Ρουμανία *είναι ελλειμματικό την διετία 2005-2006 και μετατρέπεται σε πλεονασματικό την επόμενη διετία 2007-2008*. Η σταθερά θετική εξέλιξη των εξαγωγών και η διατήρηση των εισαγωγών στα ίδια σχετικά επίπεδα κατά τη διάρκεια της περιόδου 2005-2008 επέτρεψαν τη σταδιακή μείωση του εμπορικού ελλείμματος και τη μετατροπή του σε πλεόνασμα. Ειδικά το 2008 εμπορικό πλεόνασμα σημείωσε άκρως εντυπωσιακή αύξηση.

Πράγματι οι **εξαγωγές αγροτικών προϊόντων** βελτιώθηκαν κατά 22% το 2006/2005, κατά 61,4% το 2007/2006 και περαιτέρω κατά 36,5% το 2008/2007. Η σημαντική αυτή ανάκαμψη των εξαγωγών διαχέεται σε όλες σχεδόν τις κατηγορίες προϊόντων που απαρτίζουν το εμπορικό ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων. Σημειώνεται, όμως, ότι η παραπάνω θετική εξέλιξη στις εξαγωγές οφείλεται κυρίως, με συντριπτική διαφορά, στην κατηγορία των Φρούτων - Λαχανικών και των παρασκευασμάτων τους, η οποία άλλωστε αποτελεί και την μεγαλύτερη σε αξία κατηγορία εξαγωγών στα αγροτικά

προϊόντα προς τη Ρουμανία.

Στις **εισαγωγές αγροτικών προϊόντων** η εικόνα είναι μικτή με διαδοχικές αυξομειώσεις: σημείωσαν μείωση της τάξεως του 8% το 2006/2005, αύξηση 7,6% το 2007/2006 και πάλι μείωση κατά 13,8% το 2008/2007 οπότε ουσιαστικά παρέμειναν στα ίδια περίπου επίπεδα την εν λόγω τετραετία.

Αξιοσημείωτο είναι και το διαρκώς (με μόνη εξαίρεση το 2006) αυξανόμενο μερίδιο των αγροτικών εξαγωγών ως προς τις συνολικές εξαγωγές της Ελλάδας προς τη Ρουμανία. Πράγματι οι εξαγωγές αγροτικών προϊόντων αποτελούν το 11,7% το 2005, το 9,9% το 2006, το 13,3% το 2007 και το 16,7% το 2008, των συνολικών εξαγωγών μας προς Ρουμανία.

Η εξέλιξη του **γενικού εμπορικού ισοζυγίου**, για το σύνολο δηλαδή των προϊόντων στο εμπόριο Ελλάδας-Ρουμανίας, είναι επίσης ιδιαίτερα θετική. Το εμπορικό έλλειμμα του 2005 μετατράπηκε σε σημαντικό πλεόνασμα το 2006 και έκτοτε ενισχύεται με αλματώδεις ρυθμούς : +95,3% το 2007/2006 και +39,8% το 2008/2007, χάριν της πραγματικά εντυπωσιακής και σταθερής ανάπτυξης των εξαγωγών μας.

(Επικαιροποίηση: Οκτώβριος 2009)

9. ΣΛΟΒΕΝΙΑ

Στο πλαίσιο επίσημης επίσκεψης του τότε Έλληνα Πρωθυπουργού στην Σλοβενία που πραγματοποιήθηκε το Νοέμβριο του 2001 υπογράφηκε [Συμφωνία Συνεργασίας](#) στον τομέα της γεωργίας από τους δύο ομόλογους Υπουργούς Γεωργίας των δύο χωρών.

Η υπογραφή της Συμφωνίας εντάχθηκε στη γενικότερη πολιτική της χώρας μας για ενίσχυση της συνεργασίας με τις τότε υποψήφιες για ένταξη ευρωπαϊκές χώρες και με όλες τις χώρες της ευρύτερης περιοχής που βρίσκονταν σε μεταβατικό στάδιο και παρουσίαζαν θεσμικές αδυναμίες σε θέματα τεχνολογίας, επιστημονικής κατάρτισης και βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας.

Η ταχεία ωστόσο πρόοδος της Σλοβενίας σε όλους τους τομείς, της επέτρεψαν να ολοκληρώσει επιτυχώς τις διαπραγματεύσεις ένταξης και να ενταχθεί στην Ε.Ε. ως πλήρες μέλος από το 2004. Έκτοτε, οι διμερείς σχέσεις των δύο χωρών στον αγροτικό τομέα εξελίσσονται ομαλά και ιδιαίτερος φιλικά στο πλαίσιο των κοινοτικών διαδικασιών και διαβουλεύσεων. Ως εκ τούτου, η διμερής Συμφωνία μεταξύ των δύο Υπουργείων παρέμεινε πρακτικά ανενεργή.

Πέραν των άλλων, η Σλοβενία είναι μέλος του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου και παρουσιάζει έντονη δραστηριοποίηση στην ανάπτυξη του τομέα της ελαιοκομίας με νέες φυτεύσεις.

(Επικαιροποίηση: Οκτώβριος 2009)

10. ΤΣΕΧΙΑ

Μέχρι σήμερα, η διμερής συνεργασία προβλέπεται και ρυθμίζεται από τη «Συμφωνία μεταξύ Υπουργείου Γεωργίας της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Γεωργίας της Δημοκρατίας της Τσεχίας για οικονομική, επιστημονική και τεχνική συνεργασία στον τομέα της γεωργίας» (Πράγα, 16.11.2000).

Ωστόσο, στο πλαίσιο αυτής της Συμφωνίας, δεν έχει αναπτυχθεί δραστηριότητα μεταξύ των δύο χωρών, μέχρι σήμερα.

Πρόσφατα και μετά από πρόσκληση του Έλληνα Υπουργού Γεωργίας, ο Τσέχος ομόλογός του επισκέφθηκε την 20^η Διεθνή Έκθεση «AGROTICA», στη Θεσσαλονίκη. Οι συνομιλίες που πραγματοποιήθηκαν, αφορούσαν σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος για την ενδυνάμωση των διμερών σχέσεων στον γεωργικό τομέα, ειδικά μετά την πλήρη ένταξη της χώρας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, με σαφή προτεραιότητα στους τομείς της γεωργικής έρευνας, φυτικής και ζωικής παραγωγής, στους κτηνιατρικούς ελέγχους, στην ασφάλεια τροφίμων και στις γεωργικές βιομηχανίες.

Επίσης, συμφωνήθηκε η διερεύνηση δυνατοτήτων στενότερης συνεργασίας μεταξύ Ελλήνων και Τσέχων επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται στον τομέα γεωργίας και τροφίμων, καθώς και η δημιουργία κοινής ομάδας εργασίας εμπειρογνομόνων των δύο Υπουργείων για τον προγραμματισμό των μελλοντικών δράσεων.